

Maatregelen coronacrisis - update 07/12/2021

Nadat de meeste maatregelen ter bestrijding van de economische gevolgen van de coronacrisis zijn beëindigd per 1 oktober 2021, herleven enkele maatregelen toch voor het vierde kwartaal in verband met de covidsituatie. In deze brochure geven wij een overzicht van de stand van zaken van deze maatregelen. Waar niet uitdrukkelijk vermeld is dat een maatregel doorloopt na 1 oktober 2021, geldt dat de hier beschreven regelingen zijn geëindigd.

Tozo

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) bestond uit twee voorzieningen: inkomensondersteuning en een lening voor bedrijfskapitaal.

Inkomensondersteuning

Een zelfstandige kwam in aanmerking voor inkomensondersteuning als zijn inkomen door de coronacrisis in de maanden tot en met september 2021 onder het sociaal minimum lag. Het inkomen werd gedurende deze periode aangevuld, voor gehuwden en samenwonenden tot een bedrag van € 1.500 netto en voor alleenstaanden tot € 1.050 netto per maand. De inkomensondersteuning hoeft niet te worden terugbetaald.

Zelfstandigen, die meer verdienen dan de bijstandsnorm, kregen geen aanvulling. Per 1 juni 2020 is een toets op het inkomen van de partner ingevoerd. De eerder aangekondigde beperkte vermogenstoets is niet ingevoerd. Dit betekent dat het vermogen van de zelfstandige en zijn gezin voor de toepassing van de Tozo buiten beschouwing werd gelaten.

Lening

Zelfstandigen, die door de coronacrisis in liquiditeitsproblemen zijn gekomen, konden een lening voor bedrijfskapitaal aanvragen van maximaal € 10.157. De rente op deze lening bedraagt 2% per jaar. Met ingang van 1 januari 2022 moet de lening in maximaal vijf jaar worden afgelost. Over de periode van 1 januari 2021 tot 1 januari 2022 hoeft geen rente te worden betaald. Een eerder aangevraagde lening voor minder dan het maximum kon worden aangevuld tot het maximum.

Ondernemen over de grens

Een in Nederland wonende zelfstandig ondernemer met een bedrijf in een andere EU-lidstaat kon een beroep doen op de voorziening in zijn levensonderhoud. Een ondernemer uit een andere EU-lidstaat, die een bedrijf in Nederland heeft, kwam hier in aanmerking voor een lening.

AOW-gerechtigde zelfstandigen

AOW-gerechtigde zelfstandigen konden met een beroep op de Tozo in aanmerking komen voor een lening voor bedrijfskapitaal.

Aanvragen

De Tozo wordt uitgevoerd door de gemeenten. Aanvragen worden zo veel mogelijk digitaal gedaan en binnen vier weken afgerond. De gemeente doet geen onderzoek naar de levensvatbaarheid van het bedrijf van de aanvrager. Voor de Tozo gelden de volgende voorwaarden:

- De ondernemer woont in Nederland of zijn bedrijf is in Nederland gevestigd.
- De ondernemer voldoet aan het uren criterium voor de zelfstandigenaftrek. Dat betekent dat hij in het afgelopen jaar minimaal 1.225 uur als zelfstandige heeft gewerkt. Voor ondernemers, die nog geen jaar zelfstandig zijn, geldt het uren criterium naar rato van het aantal maanden dat is gewerkt.
- De ondernemer is voor 17 maart 2020 om 18.45 uur ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Vanaf 1 februari 2021 kon inkomensondersteuning worden aangevraagd met terugwerkende kracht tot het begin van de maand die voorafgaat aan de maand van aanvraag.

Verrekening van inkomsten met de Tozo
Alleen inkomen dat betrekking heeft op de periode waarover de Tozo wordt aangevraagd, wordt verrekend met de uitkering. Bij inkomen uit arbeid gaat het om de periode waarin de arbeid is verricht.

Tegemoetkoming Vaste Lasten

De subsidieregeling Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) herleeft in het vierde kwartaal van 2021. De TVL geldt voor alle sectoren, met uitzondering van financiële instellingen. Doel van de TVL is bedrijven voldoende liquide middelen te verstrekken om hun vaste lasten te kunnen betalen en hun onderneming draaiende te houden.

De TVL is vrijgesteld van belasting over de winst, maar telde wel mee als omzet voor de NOW-1 en 2. Voor de NOW-3, 4 en 5 is dat niet het geval. Met ingang van 1 januari 2021 geldt niet langer het maximum van 250 medewerkers om in aanmerking te komen voor de TVL.

Voorwaarden

Als voorwaarde voor de TVL geldt de combinatie van een omzetverlies van 30% of meer en een bedrag aan vaste lasten van ten minste € 1.500 in een periode van drie maanden. De omvang van de vaste lasten wordt bepaald op een sectorafhankelijk percentage van de omzet.

Het omzetverlies wordt bepaald door de omzet in de subsidieperiode te vergelijken met het vierde kwartaal van 2019 of het eerste kwartaal van 2020. Omdat de werkelijke omzet nog niet bekend is, wordt bij de aanvraag uitgegaan van de verwachte omzetzdaling. Aan de hand van de verwachte omzetzdaling wordt een voorschot op de subsidie uitgekeerd. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van omzetgegevens in de btw-aangiften. Dat geldt voor ondernemingen die per maand of per kwartaal aangifte doen.

Subsidiebedrag

De hoogte van de subsidie is gebaseerd op het omzetverlies en vastelastenpercentage. De vergoeding bedraagt in het vierde kwartaal van 2021 100%. De maximale vergoeding bedraagt in het vierde kwartaal € 550.000 voor het mkb en € 600.000 voor grote bedrijven.

Aanvraag

Aanvragen voor de TVL kunnen per kalenderkwartaal op www.rvo.nl/tvl worden ingediend. De regeling voor het vierde kwartaal van 2021 wordt vermoedelijk in december opengesteld.

De aanvraag dient de NAW-gegevens en het KvK-nummer van de ondernemer en de gegevens van de contactpersoon te bevatten. Daarnaast moeten kopieën van de aangiften omzetbelasting of van andere bewijsstukken uit de boekhouding met de omzetgegevens worden aangeleverd. Na verlening van de subsidie wordt een voorschot verstrekt van 80% van het subsidiebedrag. De ondernemer moet de aanvraag zelf indienen, omdat ingelogd moet worden met DigiD of eHerkenning.

Kleine bedrijven

Het minimumbedrag voor kleine bedrijven is verhoogd van € 750 naar € 1.500.

Administratie

De ondernemer, die subsidie ontvangt uit de TVL, is verplicht zijn administratie zodanig te voeren en te bewaren dat tot tien jaar na de subsidieverlening op duidelijke en eenvoudige wijze blijkt dat hij aan de eisen heeft voldaan.

Definitieve vaststelling

Na afloop van het subsidietijdvak vraagt RVO.nl de ondernemer om de werkelijke omzet van die periode, ter vaststelling van de subsidie.

Land- en tuinbouwbedrijven

Middelgrote bedrijven in de land- en tuinbouw kunnen geen gebruik maken van de verhoging van de subsidiegrens voor de TVL in verband met het Europees steunkader waaronder de TVL is aangevraagd. Voor deze groep geldt een regeling die vergelijkbaar is met de verruimde TVL. Het kabinet streeft ernaar het loket voor deze regeling zo snel mogelijk te openen, met terugwerkende kracht naar het eerste en tweede kwartaal.

Regeling specifieke kosten land- en tuinbouw
In de land- en tuinbouw is veelal sprake van doorlopende kosten voor het in leven houden van planten en dieren. Voor de sectoren met SBI-code 1.1 tot en met 1.5 geldt voor deze kosten een opslag van 21%-punt op de TVL. Deze regeling geldt ook voor het vierde kwartaal van 2021.

VLN

De aangekondigde regeling Vaste Lasten Nachtsluiting (VLN) 2021 voor horecaondernemers, die zijn getroffen door de gedwongen nachtsluiting, gaat als zodanig niet door maar is vervangen door de TVL voor het vierde kwartaal van 2021. Voor de VLN moest het omzetverlies in het vierde kwartaal van 2021 ten opzichte van het vierde kwartaal van 2019 minimaal 50% bedragen. De voorwaarde voor de VLN, dat de ondernemer in het tweede en derde kwartaal van 2021 TVL moet hebben gekregen, geldt niet voor de TVL vierde kwartaal.

Belastingmaatregelen

Invordering

Uitstel van betaling van belastingen
De regeling voor bijzonder uitstel van betaling van belastingen voor ondernemers is tijdelijk versoepeld. De regeling geldt voor de inkomstenbelasting, loonheffingen, vennootschapsbelasting, omzetbelasting, kansspelbelasting, assurantiebelasting, verhuurderheffing, milieubelastingen en accijnzen.

Tijdelijke aanvullende regeling

De ontvanger kan ondernemers uitstel van betaling verlenen tot en met 31 januari 2022 voor belastingen die betaald hadden moeten zijn tussen 1 oktober 2021 en 31 januari 2022.

Ondernemers, die nog openstaande belastingsschulden hebben onder het bijzonder uitstel van betaling vanwege de coronacrisis, krijgen automatisch verlengd uitstel. Deze belastingsschuld wordt opgeteld bij de belastingsschuld die vanaf 1 oktober 2022 in 60 maanden moet worden afgelost.

Ondernemers zonder openstaande belastingsschuld kunnen uitstel van betaling aanvragen voor de betaling van hun belastingen over het vierde kwartaal.

Een verklaring van een derde-deskundige dat aan de voorwaarden is voldaan moet bij het verzoek worden gevoegd. Als de schuld lager is dan € 20.000 kan worden volstaan met een eigen verklaring.

Betalingsregeling

Na afloop van het bijzonder uitstel kunnen ondernemers de openstaande belastingsschuld via een betalingsregeling aflossen. Standaard hanteert de Belastingdienst een terugbetaaltermijn van 60 maanden, die ingaat op 1 oktober 2022.

De betalingsregeling geldt ook voor de belastingsschulden die ondernemers opbouwen in de periode tot en met 31 januari 2022 onder de tijdelijke aanvullende regeling voor uitstel van betaling.

G-rekening

Een g-rekening is een geblokkeerde bankrekening waarmee de loonheffing en de btw aan de Belastingdienst worden betaald. Een g-rekening kan worden gedeblokkeerd bij overschotten op de rekening. Het is mogelijk om de g-rekening vrij te geven tot het bedrag waarvoor bijzonder uitstel van betaling is verleend. Een instructie voor het aanvragen van de deblokering is op de website van de Belastingdienst geplaatst.

Belasting- en invorderingsrente

De invorderingsrente is vanaf 23 maart 2020 tot 1 juli 2022 verlaagd van 4 naar 0,01%. Per 1 juli 2022 gaat de invorderingsrente naar 1% en per 1 januari 2023 naar 2%. Per 1 juli 2023 stijgt de invorderingsrente naar 3%. Per 1 januari 2024 bedraagt de invorderingsrente weer 4%. Deze verlaging geldt voor alle belastingschulden. Omdat de invorderingsrente is gekoppeld aan de betalingskorting kan de verlaging nadelig zijn voor ondernemers. Ondernemers kunnen tegen de verlaging bezwaar maken, waarna de betalingskorting alsnog zal worden toegekend. De door de Belastingdienst te vergoeden invorderingsrente blijft op het bestaande niveau van 4%.

De belastingrente is tijdelijk verlaagd van 8% voor de vennootschapsbelasting en 4% voor overige belastingen naar 0,01%. Deze verlaging is ingegaan op 1 juni 2020. Voor de inkomstenbelasting is de tijdelijke verlaging ingegaan op 1 juli 2020. De verlaging gold tot 1 oktober 2020. Vanaf die datum bedraagt de belastingrente 4%. Voor de vennootschapsbelasting geldt dat percentage tot 1 januari 2022.

Omzetbelasting

De uitleen van zorgpersoneel bleef tot 1 oktober 2021 buiten de heffing van omzetbelasting, ongeacht de persoon van de uitlener. De inlener moet een zorginstelling of zorginrichting zijn die is vrijgesteld van omzetbelasting. De uitlener brengt alleen de brutoloonkosten in rekening, eventueel verhoogd met een opslag van maximaal 5%. Met deze uitleen mag geen winst worden beoogd of gemaakt. Het recht op aftrek van voorbelasting van de uitlener blijft in stand.

De gratis verstrekking van medische hulpmiddelen aan zorginstellingen, zorginrichtingen en huisartsen bleef tot en met 30 september 2021 buiten de heffing van omzetbelasting zonder gevolgen voor het recht op aftrek van voorbelasting voor de verstrekker.

Het nultarief was tot en met 30 september 2021 van toepassing op de levering van mondkapjes, COVID-19-vaccins en testkits. Toepassing van het nultarief betekent dat de verkoper het recht op aftrek van voorbelasting behoudt. Op sportlessen, die sportscholen online aanbieden, was gedurende de verplichte sluiting van sportscholen het verlaagde btw-tarief van toepassing.

Loonheffingen

Vaste vergoedingen

Werkgevers mogen vaste reiskostenvergoedingen van werknemers tot en met 31 december 2021 onbelast uitkeren als de werknemer door thuiswerken een gewijzigd reispatroon heeft. Dit geldt alleen als de

kosten doorlopen en de vergoeding al voor 13 maart 2020 werd verstrekt. Andere vaste vergoedingen konden gedurende 2020 ongewijzigd worden doorbetaald zonder fiscale gevolgen. Dit gold niet voor de 30%-regeling.

Gebruikelijk loon

Dga's, van wie de bv door de coronacrisis met een omzetzijging wordt geconfronteerd, mogen over 2020 en 2021 uitgaan van een lager gebruikelijk loon dan volgens de wettelijke regeling. De toegestane verlaging staat in verhouding tot de omzetzijging. De berekening voor 2020 is als volgt: gebruikelijk loon 2020 = gebruikelijk loon 2019 maal de omzet over de eerste vier maanden van 2020 gedeeld door de omzet over de eerste vier maanden van 2019. Voor 2021 is de berekening als volgt: gebruikelijk loon 2021 = gebruikelijk loon 2019 maal de omzet over 2021 gedeeld door de omzet over 2019. De rekeningcourantschuld aan de bv of het dividend mogen niet toenemen ter compensatie van het lagere gebruikelijk loon.

Wanneer de dga feitelijk meer loon heeft genoten dan berekend, dan geldt dat hogere loon. De goedkeuring geldt niet voor zover de omzet is beïnvloed door andere bijzondere oorzaken dan de coronacrisis. Voor 2021 geldt dat het omzetverlies ten opzichte van 2019 ten minste 30% moet bedragen om het gebruikelijk loon lager te mogen vaststellen.

Verruiming werkkostenregeling

De vrije ruimte van de werkkostenregeling voor onbelaste vergoedingen aan werknemers is voor de jaren 2020 en 2021 verhoogd van 1,7 naar 3% voor de eerste € 400.000 van de loonsom.

Administratieve verplichtingen

Door de huidige omstandigheden kan het zijn dat werkgevers bepaalde administratieve verplichtingen niet kunnen nakomen. De Belastingdienst zal zich in deze situaties soepel opstellen als de tekortkoming in de administratieve verplichting wordt hersteld zodra dit kan.

Versoepeling urencriterium ondernemers

Ondernemers die aan het urencriterium voldoen hebben recht op ondernemersaftrek, waaronder de zelfstandigenaftrek. Het urencriterium houdt in dat een ondernemer ten minste 1.225 uur per jaar aan zijn onderneming besteedt. Om te voorkomen dat ondernemers het recht op ondernemersaftrek verliezen geldt als fictie dat een ondernemer tussen 1 maart 2020 en 1 oktober 2020 en tussen 1 januari 2021 en 1 juli 2021 ten minste 24 uur per week aan de onderneming heeft besteed.

Voor ondernemers, die seizoensgebonden werkzaamheden verrichten, geldt dat zij in het eerste halfjaar van 2021 geacht worden het aantal uren te hebben besteed dat zij in andere jaren in die periode besteedden aan

hun onderneming. Aan de hand van de urenadministratie van 2019 kan een ondernemer beoordelen of hij in het eerste halfjaar van 2021 aan het urencriterium voldoet.

Herinvesteringsreserve

De bij vervreemding van een bedrijfsmiddel behaalde boekwinst kan onder voorwaarden worden opgenomen in een herinvesteringsreserve. De ondernemer moet het voornemen hebben om te herinvesteren in bedrijfsmiddelen. Bij herinvestering wordt de herinvesteringsreserve afgeboekt op de aanschaffings- of voortbrengingskosten van het nieuwe bedrijfsmiddel. Herinvestering moet uiterlijk in het derde jaar na het jaar waarin de reserve is ontstaan plaatsvinden. De termijn van drie jaar kan worden verlengd wanneer door bijzondere omstandigheden de herinvestering niet volledig is uitgevoerd. De coronacrisis kwalificeert als bijzondere omstandigheid.

Betaalpauze hypotheekverplichtingen

Voor de aftrekbaarheid van hypotheekrente voor de eigen woning geldt sinds 2013 een aflosverplichting op de schuld. Kredietverstrekkers bieden klanten in verband met de coronacrisis de mogelijkheid van een betaalpauze voor rente en aflossing.

Wie gebruik maakt van de mogelijkheid van een betaalpauze, voldoet veelal op 31 december 2020 of 2021 niet aan de wettelijke aflossingseis. De schuld blijft dan alleen een eigenwoningsschuld als de aflossingsachterstand uiterlijk op 31 december van het volgende kalenderjaar is ingelopen. Als dat niet het geval is, blijft de schuld onder voorwaarden tot de eigenwoningsschuld behoren als per 1 januari 2022 resp. 1 januari 2023 een nieuw aflossingschema wordt overeengekomen met de bank voor de resterende looptijd.

De overeengekomen betaalpauze gaat uiterlijk op 1 januari 2022 in en heeft een looptijd van maximaal twaalf maanden. De staatssecretaris heeft onder voorwaarden goedgekeurd dat eerder dan per 1 januari 2022 resp. 1 januari 2023 met de geldverstrekker een nieuw schema overeen wordt gekomen om de gehele schuld in de resterende looptijd af te lossen. Het nieuwe aflosschema moet zo snel mogelijk na de betaalpauze worden overeengekomen en ingaan, maar uiterlijk op 1 januari 2022 resp. 1 januari 2023. De staatssecretaris heeft verder onder voorwaarden goedgekeurd dat een nieuw overeengekomen aflosschema alleen betrekking heeft op de aflossingsachterstand. De oorspronkelijke schuld wordt gesplitst in twee delen met een eigen aflosschema. Beide delen blijven behoren tot de eigenwoningsschuld, mits aan de overige voorwaarden is voldaan.

Grensarbeiders

Grensarbeiders die gedurende de coronacrisis thuiswerken of thuis zitten met behoud van loon kunnen te maken krijgen met een verschuiving van het heffingsrecht over een deel van hun inkomen van werk naar woonstaat. Met Duitsland en België is overeengekomen dat thuiswerkdagen van grensarbeiders in loondienst tot en met 31 december 2021 worden behandeld als werkdagen in de werkstaat. Het op de thuiswerkdagen betrekking hebbende deel van het inkomen dient dan wel in de werkstaat te worden belast. Met beide landen wordt overleg gevoerd over verdere verlenging van deze afspraken.

Overige maatregelen

Kredietfaciliteiten

In het kader van de bestrijding van de coronacrisis zijn meerdere kredietfaciliteiten getroffen. Het gaat om de Garantie Ondernemingsfinanciering uitbraak Coronavirus (GO-C), de Garantie Klein Krediet Corona (KKC), de Corona-Overbruggingslening (COL), de Borgstelling MKB-krediet Corona (BMKB-C) en het Corona-Overbruggingskrediet. De garantieregelingen zijn verlengd tot 1 januari 2022. Voor ondernemers, die met gebruikmaking van de Wet homologatie onderhands akkoord hun bedrijf willen doorstarten, komt er een nieuwe faciliteit, het TOA-krediet (Time-outarrangement).

Evenementen

De garantieregeling voor evenementen (TRSEC) compenseert organisatoren van zakelijke, sport- en publiekevenementen voor gemaakte kosten van geannuleerde evenementen. Aanvankelijk bestond de compensatie voor 80% uit een gift en voor 20% uit een lening. Met ingang van 9 juli bestaat de compensatie voor 100% uit een gift. De TRSEC loopt door tot en met 31 december 2021. De datum van aanvragen is leidend. De TRSEC kent de volgende voorwaarden:

- Het evenement is gepland tussen 1 juli en 31 december 2001.
- Er is een eerdere editie van het evenement geweest.
- Voor de vorige versie was een annuleringsverzekering met pandemiedekking gesloten.
- Het evenement zou plaatsvinden in (Caribisch) Nederland.
- Het evenement is tegen betaling voor publiek toegankelijk.
- De organisator draagt het financiële risico van het evenement.

Naast de TRSEC is een aanvullende tegemoetkoming voor evenementen (ATE) toegezegd. De ATE is bedoeld voor evenementen die niet voldoen aan de voorwaarden van de TRSEC. De ATE compenseert 100% van de gemaakte kosten. Ook de ATE geldt voor de periode van 10 juli tot en met 31 december 2021. Voor deze regeling gelden de volgende uitgangspunten:

- Het evenement zou hebben plaatsgevonden in (Caribisch) Nederland.
- Het evenement is gemeld bij de gemeente of had een vergunning.
- Het evenement is verboden vanwege corona.
- Het evenement zou voor het publiek toegankelijk zijn geweest.
- Er is minimaal een bedrag van € 2.500 aan kosten gemaakt.
- Alleen de centrale organisator van het evenement kan een aanvraag indienen.

De ATE wordt momenteel uitgewerkt. De TRSEC en de ATE (zullen) worden uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Deze algemene informatie is niet bedoeld als enige vorm van individueel advies en derhalve niet zonder meer geschikt voor het nemen van financiële beslissingen. Voor toepassing in individuele gevallen raden wij u aan contact met ons op te nemen.

Bergen op Zoom

Laan van Hildernisse Noord 4
4617 AE Bergen op Zoom
0164 - 253 455

Roosendaal

Streuvelslaan 12
4707 CH Roosendaal
0165 - 585 900

Sint Maartensdijk

Onder de Linden 7
4695 BV Sint Maartensdijk
0166 - 662 469